

Rozhodnutí Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 15. 5. 1956, sp. zn. 3 Co 311/56

Číslo: 1/1957

Právní věta:

Věc, kterou předá vlastník jiné osobě do opravy, je věcí svěřenou ve smyslu § 154 obč. zák.

Soud: Krajský soud v Českých Budějovicích

Datum rozhodnutí: 15.05.1956

Spisová značka: 3 Co 311/56

Číslo rozhodnutí: 1

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Oprávněný držitel, Žaloba vlastnická

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalobci domáhají se na žalovaném vydání mlátičky a tvrdí k odůvodnění žaloby, že František D. mlátičku, kterou mu dali v r. 1954 do opravy, prodal žalovanému. Podle tvrzení žaloby žalovaný věděl při uzavírání koupě, že mlátička není vlastnictvím prodávajícího a přesto mlátičku koupil.

Lidový soud v Prachaticích žalobě vyhověl. Zjistil, že žalobci dali Františku D. mlátičku do opravy a došel k závěru, že žalovaný musel si být vědom při koupi mlátičky toho, že mlátička jím kupovaná není vlastnictvím prodávajícího. Je názoru, že žalovaný se nemůže dovolávat ustanovení § 154 obč. zák., které nelze vykládat tak široko, jak to činí žalovaný.

Krajský soud vyhověl odvolání žalovaného, rozsudek lidového soudu zrušil a vrátil mu věc, aby dále o ní jednal a znovu rozhodl.

Z odůvodnění:

Lidový soud má za to, že dali-li žalobci mlátičku Františku D. pouze do opravy, nešlo o věc jemu podle ustanovení § 154 obč. zák. svěřenou. Tento právní názor není správný.

Podle ustanovení § 154 obč. zák. nelze žalovat o vydání věci oprávněného držitele (§ 145 obč. zák.), nabyli-li jí za plat od toho, komu ji žalobce sám svěřil, neboť v takovém případě nabývá oprávněný držitel práva vlastnického. Jde totiž o nabytí původní, neboť oprávněný držitel nabývá vlastnického

práva, třebaže jeho předchůdce vlastníkem nebyl. Ze znění ani z účelu ustanovení § 154 obč. zák. neplyne, že by slovo „svěřil“ nemělo krýt i svěřením movité věci k opravě, jako je tomu v tomto případě. Za svěřením ve smyslu § 154 obč. zák. lze pokládat takový úkon vlastníků, kterým tento dobrovolně a vědomě odevzdal jinému věc do detence, která fakticky mu umožňuje s věcí volně disponovat. Je lhostejno, z jakého důvodu k takovému svěření došlo (úschova, půjčka, nájem atd.) a věc je pokládat za svěřenou ve smyslu § 154 obč. zák. i tehdy, když poměr, na jehož základě se věc dostala do detence jiné osoby, již pominul a nastala povinnost k jejímu vrácení. Ze všeobecného znění ustanovení § 154 obč. zák. nelze dovodit, že by termín „svěřil“ měl být vykládán způsobem restriktivním, jak to činí soud první stolice, neboť zákon právě chce chránit oprávněného držitele věci proti protismysluplnému jednání té osoby, k níž vlastník měl sám důvěru a věc jí svěřil, ať již za jakýmkoli účelem, a nechce ukládat držiteli – kupujícímu – povinnost ke zkoumání obsahu právního vztahu mezi oněmi dvěma osobami. Je tudíž i věc, kterou předá vlastník jinému pouze k její opravě, pokládat za svěřenou ve smyslu § 154 obč. zák.

Poněvadž soud první stolice vyložil pojem „věci svěřené“ s hlediska § 154 obč. zák. mylně, neobíral se již dostatečným způsobem otázkou, je-li žalovaný oprávněným držitelem ve smyslu § 145 obč. zák. Zjištění, že se po celém kraji rozkřiklo, že mlátička je u F. D. pouze v opravě, není ještě dostatečným skutkovým základem k bezpečnému závěru, že žalovaný si musel být vědom toho, že mlátička není vlastnictvím F. D. a tak ani bezpečným základem k spolehlivému posouzení otázky oprávněnosti držby žalovaného, zvláště přihlédne-li se k výsledkům důkazů o této otázce provedeným.

Na soudu první stolice tudíž bude, aby řídě se právním názorem odvolacího soudu (§ 186 odst. 3 o. s. ř.) doplnil své skutkové zjištění tak, aby bylo bezpečným podkladem pro posouzení oprávněnosti držby žalovaného podle § 145 obč. zák. a pak, aby znovu ve věci rozhodl.